

Andakter

För en vecka, tjugosjätte veckan.
från initiativet ”Dagligt Bröd” :- dagligtbrod.com

Måndagens morgon.

Psalm 270 - ”När ingen ljusning alls jag finner”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 13

För körledaren. En psalm av David.

Hur länge skall du glömma mig, Herre? Hur länge skall du dölja ditt ansikte? Hur länge skall tankarna mala, mitt hjärta ängslas dag efter dag? Hur länge skall min fiende triumfera?

Se på mig, svara mig, Herre, min Gud! Ge ny glans åt mina ögon, låt mig inte somna in i döden, låt inte min fiende säga att han besekrat mig, mina ovänner jubla över mitt fall.

Jag litar på din godhet, mitt hjärta skall jubla över din hjälp. Jag vill sjunga till Herrens ära, ty han är god mot mig.

Betraktelse

Denna psalm börjar med en fyra gånger upprepad, förebrående fråga till Gud ”Hur länge?” och bekräftar det som sagts om att Psaltarens böner verkligen går rakt på sak och utan omsvep ställer Gud till svars för bedjarens elände. Att ”jag”/bedjaren lider och vändas beror på att Gud – tvärtemot vad han borde – har glömt ”mig”, är tyst och likgiltig för mina problem, inte ens längre ser mig, utan låter det orättfärdiga och onda ha sin gång. Hur länge ska denna orättvisa få fortsätta?

Bedjaren menar att hen redan länge nog fått repetera den hårda läxan att låta lidandena föra en till självrannsakan, eftertanke (”vad har jag gjort för fel? vill Gud säga mig om och om igen att jag har förtjänat det här? saknas det något i min ödmjukhet?”). Den underliggande tanken är, liksom hos

”fienderna” att en människas synd framkallar Guds straff och tuktan (jfr Jobs vänner: detta måste vara rätt åt dig, eller frågan till Jesus i Joh. 9:2). Tänker man så, ska man säga så; ärlighet varar längst, särskilt inför Gud. Men Jesus underkänner tanken (Joh. 9:3), att det som händer oss av gott och ont, vare sig det är självklart eller helt obegripligt, enkelt återspeglar vår egen moraliska kvalitet. Även verkligheten själv och all mänsklig erfarenhet visar att livet är ”orättvist”, dvs. ofta går det den goda människan illa, medan den onde blomstrar och trivs med livet. Däremot lämnar Gud oss inte i sticket, och han kan vända allt och läka allt – det får vi lita på.

Förbön

Tack, gode Gud, för en ny dag som du ger ur din hand och tack för livet med dig. Tack att du vet precis vad jag behöver, och för att du är den som förser med allt gott. Tack att du aldrig lämnar dina barn i sticket, utan tvärtom kan vända allt och läka allt. Hjälp mig att lita på det – idag, imorgon, och alla andra dagar.

I början av denna dag och denna vecka ber vi åter om din närvaro och ditt förbarmande i och över det som nu sker: i världen, i Sverige, i vår närhet och inom oss. Tack att du ser och redan är i det som sker, tack att du inte är långt borta från någon enda av oss. Vi ber om synliga ingripanden från dig, för världens skull och för ditt rikes och din barmhärtighets skull. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus. (Gal 1:3)

Bengt Holmberg.

Måndagens kväll.

Psalm 216 ”Mästare, alla söka dig”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 13

För körledaren. En psalm av David.

Hur länge skall du glömma mig, Herre? Hur länge skall du dölja ditt ansikte? Hur länge skall tankarna mala, mitt hjärta ängslas dag efter dag? Hur länge skall min fiende triumfera?

Se på mig, svara mig, Herre, min Gud! Ge ny glans åt mina ögon, låt mig inte somna in i döden, låt inte min fiende säga att han besekrat mig, mina ovänner jubla över mitt fall.

Jag litar på din godhet, mitt hjärta skall jubla över din hjälp. Jag vill sjunga till Herrens ära, ty han är god mot mig.

Betraktelse

Psalm 13 är en bön som börjar i desperation och rädsla, men slutar i förtröstan. Först ger den röst åt en både arg och uppgiven misströstan om att Gud alls vill handla barmhärtigt, men i slutorden talar hoppet och förvisningen om att Gud faktiskt innerst inne och till slut är god, ”jag litar på din godhet, mitt hjärta skall jubla över din hjälp”.

Det är inte så att bedjaren prövar olika förhållningssätt mot Gud för att se vilket som fungerar, först ilskna och besvikna anklagelser och sedan tacksam förväntan. Han har egentligen aldrig trott att Gud verkligen är blind och döv för hans lidande. Redan det *att* han ber uttrycker ju hans tro på Gud, att han hör och bryr sig och att han är en Gud som hjälper. Men den djupa förtröstan kan växa fram först när allt vi tänker och känner har fått formuleras ärligt.

Förbön

Tack, käre himmelske Far, för den här dagen. Tack för livet med dig, den

här dagen och alla dagar. Hjälp mig att tro på dig, att lita på att du hör och bryr dig och griper in. Hjälp mig att ärligt formulera allt jag tänker och känner, fördjupa min förtröstan på dig och ditt ord, dag för dag.

Käre far, inför denna natt överlämnar jag till dig all oro, all rädsla och all ångest, och alla som människor som lever i detta just nu. Herre, bär oss och allt det där, så att vi inte behöver bära det själva. Herre, tack att du ser och att du vet, och för att du aldrig är långt borta från någon enda av oss. Var hos dem denna natt, kom till dem som ropar efter dig denna natt, visa dig för dem som söker dig denna natt, du som har det och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens herre skänka er sin frid, alltid och på alla sätt. Herren är med er alla. (2 Thess 3:16)

Bengt Holmberg.

Tisdagens morgon.

Psalm 704 - ”Din trofasta kärlek.”

Bön

Gud, vi ber dig, kom och stilla oss i denna stund, så vi kan ta emot det du nu vill ge oss. Amen.

Bibelläsning - Psaltaren 14:1-3

Dårarna tänker: ”Det finns ingen Gud.” De handlar fördärvligt och skändligt, ingen gör det goda. Herren blickar ner från himlen, han ser på människosläktet: Finns det någon som är klok, någon som söker sig till

Gud? Men alla har avfallit, alla är fördärvade. Ingen gör det goda, ingen enda.

Betraktelse

Detta är första halvan av psalm 14. Det är inte den muntraste texten, utan det är ett ganska allvarligt budskap som ges. Nämligen att Gud letar bland människorna efter någon som söker honom, men kan inte finna någon. Det blir sedan inte bättre av att författaren konstaterar att alla har avfallit. Vad betyder då detta? Är det så negativt som det låter? Svaret är både ja och nej.

Vi har en Gud som älskar sin skapelse, och därför smärtar det honom desto mer när mänskligheten inte vill lyssna till honom. Vi kan återkommande läsa om hur det folk som Gud valde att uppenbara sig för om och om igen vänder sig bort från Gud. Gud utvalde att uppenbara sig för dem för att de skulle sprida kunskapen om Gud vidare till resten av världen. Men istället väljer de att ta efter världen. Vad som menas med dårar är just detta: att människosläktet söker sig bort från Gud och det goda som Gud planerat för världen. Men det är här som hoppet kommer in. För Bibeln beskriver Gud som någon som söker efter människorna, och om de inte kom till Gud, så fick Gud komma till oss. Det var därför Gud sände Jesus till världen så att Jesus kunde visa oss vad Guds vishet är.

Trots världens bortvändhet valde Gud att inte ge upp. Utan Gud är en Gud som är trogen sina löften, och därför gav Gud världen Jesus, vilket är ett bevis på Guds ständiga trofasthet.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här nya dagen och för varje ny dag som du ger. Tack att du aldrig förlorar hoppet om mig eller om din mänsklighet. Tack att du grep in och blev människa i Jesus Kristus, så att vi ska kunna veta vad vishet, kärlek och nåd är, och för att öppna vägen till dig. Hjälp mig att den här dagen och alla dagar leva av den vishet, kärlek och nåd som kommer ur din hand, och att ta steg på den väg som leder allt närmare dig.

Vi ber också för denna nya dag. Kom och var med oss och visa oss dem som behöver bli extra sedda idag. Vi ber också om din frid till alla dem som plågas av oro och ångest. Kom Jesus till alla ensamma och styrk dem. Vi tackar dig Gud för att du aldrig lämnar oss. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Ida Mattsson.

Tisdagens kväll.

Psalm 560 – Var glad min själ, och fatta mod

Bön

Jesus, tak för att du är världens ljus. Lys nu upp vår kväll, och omslut oss i din trygga famn. Amen.

Bibelläsning - Psaltaren 14:4-7

Har de ingenting lärt, dessa ogärningsmän, som lever på mitt folk, äter det som bröd och aldrig åkallar Herren? Så drabbas de av skräck, ty Gud är hos de rättfärdiga. Era onda anslag mot den svage skall göras om intet, ty Herren är hans tillflykt. O att det från Sion kom räddning för Israel! När Herren vänder sitt folks öde, då skall Jakob glädja sig, Israel jubla!

Betraktelse

I kvällens andakt ska vi fördjupa oss i den sista halvan av Psalm 14. Vi kan börja med att konstatera att om psalmens början var tung och allvarlig, så har den ett slut som lyser igenom av Guds hopp och räddning.

Vi börjar med att stanna upp lite mer i vers 6. Andra översättningar av denna vers lyder ”[de ogudaktiga] hånar den svages råd, men Herren är hans tillflykt.” Betydelsen av denna vers är att det som i världens och samhällets ögon kan verka som dårskap, inte alltid är som det verkar. Gud har en vana att använda sig av det som inte är mycket ansett i världens ögon. Ett tydligt exempel är Jesus som kom från en plats med ett illa rykte av att vara en hemvist för rebeller och uppror. Men det världen inte hade några höga tankar om, kunde Gud använda, trots fördomar och förakt. Men en viktig och avgörande poäng är att de svaga är de som ofta har insett sin litenhet och hur stort behov av Gud som de faktiskt har. Det är vad de svagas råd handlar om.

Behovet av Gud är inte något som bara svaga har, utan alla har ett behov av Gud, men det är inte alla som har insett det. De svaga i texten förstår att de behöver Gud i sina liv. Även Jesus talar om de svaga och små, och hur de ska bli mättade av honom. Jesus tar emot dem som kommer till Gud och ger dem av sitt liv, detta är de svagas tillflykt. Detta är något som även gäller för dig och mig. Det dagens text vill säga till oss är inte att banka oss i huvudet med hur dåliga vi är. Nej! Texten är istället en uppmuntran till att inse att vi behöver Gud i våra liv för att leva fullt ut. Detta hela och goda liv är vad Gud tänkte från början, och det livet får vi ta emot från Jesus. Jesus som är Guds räddning för världen.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här dagen som nu börjar gå mot sitt slut. Tack för livet med dig – hjälp mig och alla människor att se att jag behöver dig för att leva helt och fullt. Tack för att du i din makt och vishet kan använda vad du vill och vem du vill för dina syften och ditt rike. Låt också mig få bli ett redskap för dig.

Vi ber dig denna kväll om din frid och ro. Kom till alla som är trötta, rädda och ledsna och ingjut dem mod och styrka. Var med världens ledare och makthavare och ge dem vishet och vilja att sträva efter fred och rättvisa. Kom till de förtryckta och lös deras bojor. Vi ber om detta i Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (2 Kor 13:13)

Ida Mattsson.

Onsdagens morgon.

Psalm 245 - ”Jag nu den säkra grunden vunnit”

Bön

”Herre, du min herde i liv och död, stilla mina sinnen och min själ när jag nu närmar mig dig. Möt mig också den här dagen och den här stunden med din närvaro och ditt tilltal. I Jesu namn. *Amen*.”

Bibelläsning – Psaltaren 15

En psalm av David. Herre, vem får gästa ditt tält? Vem får bo på ditt heliga berg? Den som lever oförvitligt och gör det rätta och är sann i tal och tanke. Den som inte går med förtal, inte vållar sin nästa skada och inte smäddar sin granne. Den som föraktar den förkastlige men ärar dem som fruktar Herren. Den som håller sin ed fast det står honom dyrt. Den som inte ger lån mot ränta och inte kan mutas att fälla en oskyldig. Den som handlar så står alltid trygg.

Betraktelse

Det finns en berättelse i Johannesevangeliets fjärde kapitel om när Jesus talar med en samarisk kvinna vid en brunn. När kvinnan märker att Jesus vet saker om henne som han inte borde kunna veta ställer hon en fråga för att dra uppmärksamheten åt ett annat håll. Hon säger "Våra fäder har

tillbett Gud på det här berget, men ni säger att platsen där man skall tillbe honom finns i Jerusalem."

Det var en ständig dispyt under Guds folks historia om var den rätta platsen var för att tillbe Gud. Platsen där Gud blev tillbedd hänvisas till i första meningen av den här psalmen: tältet och berget. När Guds folk befriades från slaveriet i Egypten och vandrade i öknen satte man upp ett tält som kallades för tabernakel. Detta tabernakel fylldes av Guds härlighet och markerade Guds närvaro bland sitt folk. Prästerna var de som förvaltade allt som skedde omkring templet med offer och liknande, och folket var tvungna att förbereda sig ordentligt innan de kunde närma sig platsen där Gud var.

När folket intog landet blev platsen mer permanent, nämligen på berget, templet som kung Salomo lät bygga. David ville bygga templet, men Gud lät honom inte, därför kan David tala om både tabernakel, såväl som berg i psalmen.

Templet hade samma funktion som tabernaklet, det var platsen som markerade Guds närvaro, platsen för tillbedjan, och folket var tvungna att förbereda sig för att möta Gud. Under de stora högtiderna, till exempel påsken, samlades tusentals pilgrimer i Jerusalem för att möta Gud. En psalm som denna hjälpte dem med den självrannsakan som behövdes för att närma sig Gud.

Men den här psalmen begränsas inte till att användas av pilgrimer som var på väg till Jerusalem, utan är något vi kan använda i vår egen självrannsakan. (Mer om det i kvällens andakt.) För när kvinnan ställer frågan till Jesus om var man ska tillbe Gud får hon svaret "Tro mig, kvinna, den tid kommer då det varken är på det här berget eller i Jerusalem ni skall tillbe Fader ... den tid kommer, ja, den är redan här, då alla sanna gudstillbedjare skall tillbe Fadern i ande och sanning."

Vi som tror på Jesus har helig Ande boende i oss. Genom hans närvaro är vi som ett flyttbart tempel. Var vi än är, är Guds närvaro med. Guds tid i templet hade sin tid, men nu är tiden då Guds närvaro är varhelst Guds folk befinner sig.

Låt oss leva denna dag medvetna om Guds närvaro.

Förbön

Vi tackar dig, Herre, för att vi får leva i din närhet var dag. Tack för att din helige Ande bor i oss och att vi får vara fyllda av din närvaro. Hjälp oss att denna dag tillbe dig i ande och sanning, vad vi än tar oss för.

Vi ber den här dagen också om din ledning och ditt beskydd. Vi ber om det för hela din värld, för vår del av den, för våra sammanhang, för våra närmaste och för oss själva. Kom du och präglade dem alla, på ett nytt och djupare sätt än förr. Låt din välsignelse, din frid och din glädje präglade din skapelse mer och på ett djupare sätt än förut, och visa mig hur jag kan vara med i arbetet för detta. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Måns Norrsén.

Onsdagens kväll.

Psalm 278 - ”Frälsare, tag min hand”

Bön

Käre himmelske Fader, kom till mig och gör mig stilla, så att jag kan ta emot det som du vill ge just nu. Öppna mitt hjärtas öra för dina ljuvliga ord. Undervisa mig om din vägar. *Amen*.

Bibelläsning – Psaltaren 15

En psalm av David. Herre, vem får gästa ditt tält? Vem får bo på ditt heliga berg? Den som lever oförvitligt och gör det rätta och är sann i tal och tanke. Den som inte går med förtal, inte vållar sin nästa skada och inte

smädar sin granne. Den som föraktar den förkastlige men ärar dem som fruktar Herren. Den som håller sin ed fast det står honom dyrt. Den som inte ger lån mot ränta och inte kan mutas att fälla en oskyldig. Den som handlar så står alltid trygg.

Betraktelse

De första läsarna av den här psalmen förväntade sig förmodligen instruktioner för olika sorters offer som svar på frågan "Herre, vem får gästa ditt tält." Att det var särskilda riter som krävdes för att få komma upp på berget, men här visar det sig att det är den moraliska karaktären som betonas.

Vad som följer är en massa svar på den inledande frågan, som till slut avslutas med ett löfte. Först talar psalmen om att leva oförvitligt och att vara sann i tal och tanke. Det handlar helt enkelt om integritet. Att man lever ett sammanhängande liv, ett liv som är i harmoni med vad Gud förväntar sig.

Det andra som nämns är att inte gå med förtal eller vålla sin nästa skada. Först och främst handlar det om att vi inte skvallrar. Vi talar inte illa om andra människor och är inte ute efter att skada någon genom det vi gör eller säger.

Det tredje som psalmen tar upp låter lite märkligt. Det står att vi ska förakta den förkastlige. Enligt Matteus 22:39 ska vi älska vår nästa som oss själva, men det står inget om att vi ska vara naiva. Vi vet att människor kan fela och göra misstag. De behöver upprättelse. Men det finns människor som har förhärdat sig själva så mycket för Gud och andra människor. De är inte intresserade av någon upprättelse. Vi måste vara medvetna om att dessa finns.

Det fjärde handlar om integritet igen. Det handlar om att vi ska stå fast vid det vi säger, även om det kostar oss. Vi håller vad vi lovar. Har vi sagt något ska vi kunna stå fast vid det och inte ändra oss bara för att det hade varit bekvämare att säga eller göra något annat. Det kräver att vi tänker på vad vi säger.

Det femte handlar om att inte ge lån mot ränta. Israels lagar var väldigt noga med att man inte skulle utnyttja någon i ekonomisk svårighet. Vi ska vara generösa och hjälpa de som behöver hjälp. Detta är svårt för oss som är vana vid att det finns ett stort socialt skyddsnät. Vi vet dock av

erfarenhet att inte alla täcks av det.

Det sjätte och sista säger att vi ska vara omutbara. Vi ska inte mutas till att säga något ont om någon oskyldig. Detta rör sig inte bara om ekonomi, utan visar sig i hur vi tänker, talar och beter oss mot andra människor.

Texten avslutas med ett löfte om att den som handlar på detta vis ska stå trygg. Med dessa ord får vi pröva oss själva och se om vi vandrar efter Guds vilja. Vi förstår också att allt detta lyckas vi inte med varje dag. Då får vi be om förlåtelse och be att Gud ställer oss på den trygga klippan igen.

Förbön

Herre, vi tackar dig för att du har gjort din vilja känd för oss. Genom våra samveten och ditt Ord har du uppenbarat för oss hur du vill att vi ska leva för att leva i din närhet. Vi förstår också att vi varje dag felar i många avseenden, därför ber vi dig om förlåtelse. Det är bara av din nåd vi kan resa oss och fortsätta vandra på dina vägar. Tack för att vi får vara trygga hos dig. Vi ber för natten som ligger framför oss. Låt oss då tryggt vila under ditt beskydd och veta att när vi lägger oss för att sova sista gången kommer vi att vakna och stå heliga och fläckfria inför dig. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer. (Upp 1:4)
Måns Norrsén.

Torsdagens morgon.

Psalm 528 - "Hör oss, Gud, du själv har bett oss"

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 16

Ett kväde av David. Skydda mig, Gud, jag flyr till dig. Jag säger till Herren: Min härskare, mitt högsta goda är du. Usla är de som hålls heliga i landet, dessa väldiga vill jag inte veta av. Låt dem ha så många beläten de vill, de som åtrår andra gudar – jag tar inte del i blodsoffren åt dem, jag tar inte deras namn i min mun.

Herren är min andel, min bägare. Du bestämmer mitt öde. En ljuvlig lott har tillfallit mig, ja, min arvedel finner jag skön. Jag vill prisa Herren, han ger mig råd, mitt inre förmanar mig om natten. Jag har alltid Herren inför mig, när han står vid min sida vacklar jag inte. Därför gläds mitt hjärta och jublar, min kropp är i trygghet, ty du lämnar mig inte åt dödsriket, du låter inte din trogne se graven. Du visar mig vägen till liv, hos dig finns glädjens fullhet, ständig ljuvlighet i din högra hand.

Betraktelse

Kulten, liturgin, den gemensamma lovsången och frambärandet av offer till Gud, avslutad med prästernas välsignelse över den bedjande menigheten – dessa ting finns i många religioner och liknar varandra för en utomstående betraktare, vilken eller vilka gudar det än är som hyllas.

Dessa riter och beteenden svarar, psykologiskt och socialt, mot människans törst efter mening, samhörighet med hela skapelsen, hängivenhet, skönhet. Just den yttre likheten mellan alla slags kult och liturgier kan vilseleda till att människor börjar tänka att det är samma sak som sker, samma gud som tillbes, ja, egentligen samma välsignelse att få del av i all kult och seriös gudskyndighet.

Detta var en återkommande frestelse för generationer av Israels folk, särskilt eftersom Baalsdyrkan tycktes vara nära förknippad med det rätta, fruktbärande brukandet av jorden, vilket hebréerna – ursprungligen ett nomadfolk – inte var så skickliga i till att börja med.

Psalm 16 tar starkt avstånd från det tänkesättet, och säger med eftertryck:

”Usla är de som hålls heliga i landet, ’de väldiga’ [makterna]”. Att delta i blodsoffren till dem är en avskyvärd idé, ja, att ens ta avgudarnas namn i sin mun när man ber är ett brott mot det första och största av alla buden: ”Jag är Herren, din Gud, som förde dig ut ur Egypten, ut ur slavlägret. Du skall inte ha andra gudar vid sidan av mig!” (2 Mos. 20:4).

Israel blev ett folk, ett särskilt, utkorat gudsfolk genom Uttåget och Förbundet vid Sinai – en historisk händelse som för all framtid definierar det och bestämmer bönens och liturgins innehåll. Och vi kristna, som är arvingar till detta, tillfogar: Sinaiförbundet pekar fram emot och fullbordas i det Nya förbund som skapas i Jesu Kristi frälsningsgärning. Den bestämmer den kristna liturgins och kultens innehåll – och genomsyrar all vår bön.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för denna nya dag, och för varje ny dag som du ger. Låt den här dagen och allt som den innehåller få genomsyras av dig: all bön, allt arbete, all vila, alla möten med människor. Tack för din trofasthet och kärlek, idag och alla dagar.

Denna nya dag ber vi dig på nytt om din närvaro överallt i världen. Herre, du som vet att vi behöver dig, hjälp oss så att också vi själva förstår att vi behöver dig. Vi ber om din frid överallt där ofriden och ångesten har makten. Låt ditt ljus bryta fram och din frid breda ut sig i våra hjärtan och i hela din skapelse. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, Amen. (2 Pet 3:18).

Bengt Holmberg.

Torsdagens kväll.

Psalm 313 - ”Min Frälsare lever”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 16

Ett kväde av David. Skydda mig, Gud, jag flyr till dig. Jag säger till Herren: Min härskare, mitt högsta goda är du. Usla är de som hålls heliga i landet, dessa väldiga vill jag inte veta av. Låt dem ha så många beläten de vill, de som åtrår andra gudar – jag tar inte del i blodsoffren åt dem, jag tar inte deras namn i min mun.

Herren är min andel, min bägare. Du bestämmer mitt öde. En ljuvlig lott har tillfallit mig, ja, min arvedel finner jag skön. Jag vill prisa Herren, han ger mig råd, mitt inre förmanar mig om natten. Jag har alltid Herren inför mig, när han står vid min sida vacklar jag inte. Därför gläds mitt hjärta och jublar, min kropp är i trygghet, ty du lämnar mig inte åt dödsriket, du låter inte din trogne se graven. Du visar mig vägen till liv, hos dig finns glädjens fullhet, ständig ljuvlighet i din högra hand.

Betraktelse

Det fanns en av de tolv stammarna som inte hade fått en ”lott”, dvs. en territoriell andel av det Heliga Landet. ”Herren avdelade Levis stam att bära Herrens förbundsark, att stå inför Herren som hans tjänare och att välsigna i hans namn, så som ännu sker. Till skillnad från sina bröder har de därför inte fått någon andel eller egendom. Herren är deras egendom, så som Herren, din Gud, har lovat dem” (5 Mos. 10:8–9). Bedjaren här uttrycker sig som präst/levit – kanske för att han är just det, eller för att hela Israel kan kallas ”ett rike av präster och ett heligt folk” (2 Mos. 19:6; jfr 1Pet. 2:9 som använder uttrycket om kyrkan). Gud är alla goda gåvors givare, men den största gåvan är Gud själv.

Men vem kan egentligen sanningsenligt säga: ”Du lämnar mig inte åt dödsriket, du låter inte din trogne se graven”? Av oss människor bara en:

Jesus Kristus. I sin Pingstdagspredikan i Apg. 2 påpekar Petrus att detta gäller även det ”jag” som författat psalmen, kung David, och att den böneutsaga därför måste peka framåt på en som han och alla apostlarna och troende kan omvittna verkligen har uppstått från de döda.

Detta ställe och många liknande har präglat den kristna kyrkans sätt att be Psaltarens psalmer: vi fortsätter att göra så i sanning, dvs. i Jesu efterföljd. Det är egentligen det enda rätta sättet att be dessa ibland så mänskliga och orealistiska böner (vi kommer ju alla att ”se graven”), att be dem i och via Jesus själv. I och med honom kan vi verkligen veta och tro att även vi kommer att uppstå från de döda.

Förbön

Tack, käre Herre, för ännu en dag som nu går mot sitt slut. Du vet vad den här dagen har innehållit och inneburit för mig. Tack för det. Tack för livet med dig och för livet som vi får av dig. Tack för din uppståndelse och seger, som får bli också min uppståndelse och seger, när jag vågar tro och lita på dig. Hjälp mig med det, Gud.

Den här kvällen och inför den här natten ber vi dig på nytt om din närvaro överallt i världen. Herre, du som vet att vi behöver dig, hjälp oss så att också vi själva förstår att vi behöver dig. Vi ber om din frid överallt där ofriden och ångesten har makten. Låt ditt ljus bryta fram och din frid breda ut sig i våra hjärtan och i hela din skapelse. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre

Jesus Kristus kommer. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla. (1 Thess 5:23, 28)

Bengt Holmberg.

Fredagens morgon.

Psalm 213 - ”Att bedja är ej endast att begära”

Bön

Gode Gud, du som inte är långt borta från någon ända av oss, förbarma dig över mig och kom mig nära på ett sådant sätt att jag förstår att du är här. Ge mig stillhet, så att jag kan höra de ord som du har tänkt för mig. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 17

En bön av David. Hör min rättvisa sak, Herre, ge akt på mitt rop! Lyssna till min bön, jag talar utan svek! Av dig väntar jag min rätt, dina ögon ser vad som är sant. Du prövar mitt hjärta, rannsakar mig om natten, du granskar mig men finner inget brott. Inget ont kom över mina läppar trots allt vad människor gjorde. Vid de ord du talat höll jag fast, från budens stigar vek jag aldrig, jag gick din väg utan att snubbla.

Jag ropar och du svarar mig, Gud. Lyssna på mig, hör mina ord, visa din underbara trofasthet, du som med din starka hand räddar dem som söker skydd hos dig undan sina fiender. Bevara mig som din ögonsten, göm mig i dina vingars skugga för de gudlösa som ansätter mig, mina dödsfiender som omringar mig! De är förstockade, de tar stora ord i sin mun. Jag hör deras steg omkring mig, de är ute efter att slå mig till marken. De liknar lejonet, redo att riva, en best som ligger på lur.

Herre, grip in! Ryck fram mot de onda! Fäll dem, rädda mitt liv med ditt svärd! Herre, döda dem med din hand, gör slut på dem, på deras andel i livet! Men dina skyddslingar mättar du, deras barn får vad de behöver och lämnar kvar åt sina barn. Frikänd skall jag se ditt ansikte och mättas av din åsyn när jag vaknar.

Betraktelse

Vi stannar denna fredag upp inför psaltarens Psalm 17. Den har rubriken *En bön av David*, och denna psalm har verkligen potentialen att hjälpa dig och mig och andra i vårt böneliv, eftersom den har många beståndsdelar som kan fungera som påminnelser till oss om vad bön, som ibland kallas *hjärtats samtal med Gud*, är och vad som kan vara gott att tänka på när vi lever och talar med Gud. Och lyssnar till honom.

En sådan påminnelse är att det kan vara gott för oss att ha ett stort fokus på vem Gud är och vad han har gjort och gör. Det har David i sin bön till Gud. Han talar alldeles tydligt om vad Gud gör – Gud är den som *prövar*, som *rannsakar* och som *granskar*. Gud är också den som vet om allt det där som David gjort och inte gjort, precis som han vet det om dig och mig. Vi kan tänka att Davids ord är väldigt självsäkra – gjorde han verkligen inget fel alls, så som han förespeglar? Det vet vi inte, men vad vi däremot vet är att David i andra sammanhang inte är främmande för att själv ha gjort fel (se Psaltaren 51). Vi vet också att Gud ser också oss, men att han också är den som förlåter och upprättar varje människa som vågar sätta sin tillit till Jesus och kommer till honom.

Men David fokuserar på mer i Guds person och natur än att han är den som prövar, rannsakar och granskar. David beskriver ju också Gud som den som har en *underbar trofasthet*, som den som *räddar med stark hand*, som den som bevarar sina barn som *ögonstenar*. Sådana är också du och jag i Guds ögon. Varje dag, men också den här dagen.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här nya dagen och för varje ny dag. Tack för din kärlek, din närhet och din trofasthet. Den här dagen ber jag dig, att du bevarar mig som din ögonsten, att du räddar mig med din starka hand, och att du visar mig din underbara trofasthet. Låt mig den här dagen få vandra i din kärlek, nåd och närhet.

Vi ber idag om din närvaro och ditt ingripande i allt det som nu sker i världen. Herre, hjälp din kyrka och ditt folk att jubla och vara glada över dig, men att inte titta bort när vi ser nöden i världen. Låt din kyrka över

hela jorden få vara mänsklighetens ljus, som lyser starkt i denna världens mörker. Välsigna och bevara oss, idag och alla dagar. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må vår herre Jesus Kristus själv och Gud, vår fader, som älskar oss och i sin nåd har gett oss evig tröst och säkert hopp, uppmuntra och styrka er till allt gott i gärning och ord. (2 Thess 2:16-17)

Fredagens kväll.

Psalm 214 - "Lär mig att bedja av hjärtat"

Bön

Käre far, jag ber dig om stillhet och ro. Tack att jag får vara i din närhet, att jag får vila i din famn. Tack också att du har något att säga mig just i den här stunden. Hjälp mig nu att lyssna till det. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Psaltaren 17

En bön av David. Hör min rättvisa sak, Herre, ge akt på mitt rop! Lyssna till min bön, jag talar utan svek! Av dig väntar jag min rätt, dina ögon ser vad som är sant. Du prövar mitt hjärta, rannsakar mig om natten, du granskar mig men finner inget brott. Inget ont kom över mina läppar trots allt vad människor gjorde. Vid de ord du talat höll jag fast, från budens stigar vek jag aldrig, jag gick din väg utan att snubbla.

Jag ropar och du svarar mig, Gud. Lyssna på mig, hör mina ord, visa din underbara trofasthet, du som med din starka hand räddar dem som söker skydd hos dig undan sina fiender. Bevara mig som din ögonsten, göm mig i dina vingars skugga för de gudlösa som ansätter mig, mina

dödsfiender som omringar mig! De är förstockade, de tar stora ord i sin mun. Jag hör deras steg omkring mig, de är ute efter att slå mig till marken. De liknar lejonet, redo att riva, en best som ligger på lur.

Herre, grip in! Ryck fram mot de onda! Fäll dem, rädda mitt liv med ditt svärd! Herre, döda dem med din hand, gör slut på dem, på deras andel i livet! Men dina skyddslingar mättar du, deras barn får vad de behöver och lämnar kvar åt sina barn. Frikänd skall jag se ditt ansikte och mättas av din åsyn när jag vaknar.

Betraktelse

Också i andakten denna kväll ska vi stanna upp inför Psalm 17. I andakten i morse stannade vi också upp inför att den här psalmen, som ju är *en bön av David*, innehåller påminnelser till oss som är goda att ta med oss in i vårt eget böneliv. En sådan påminnelse, som vi särskilt stannade upp inför i morse, är detta att det är gott för oss att ha ett stort fokus i vår bön på vem Gud är och vad Gud har gjort och gör. Och kan göra framöver. Och sådana exempel finns det gott om i denna psalm.

Men Psaltaren 17 ger oss fler viktiga påminnelser för vårt böneliv än så. En sådan är hur viktigt det är att tala uppriktigt i sin bön. Gud vet ju redan allt vad vi tänker och känner, men vill ändå att vi kommer till honom i bön. För ber gör vi inte för att informera Gud, vi gör det för att få samtala med Gud. Samtal har i sig en potential att läka och bygga upp, också samtal mellan människor. Om Gud får vara en av parterna i samtalet, såsom han är i bönen, då finns det verkligen potential för läkande och upprättelse i människors liv. Men då är samtidigt ärligheten en nödvändig ingrediens.

Därför ska vi i vår bön inte försöka göra oss frommare än vad vi är, som om det skulle övertyga Gud att svara på vår bön precis som vi vill. För detta att Gud verkligen lyssnar till vår bön, och att han verkligen svarar, det gör han inte för att vi är fromma. Det gör han för att han älskar oss, och vet vad som är bäst för oss. Vi förlorar ingenting på att i vår bön vara uppriktiga. Tvärtom är vår ärlighet Guds möjlighet.

David är ärlig i denna psalm. Han säger ju till Gud: *Herre, grip in! Ryck fram mot de onda! Fäll dem, rädda mitt liv med ditt svärd! Herre, döda dem med din*

hand, gör slut på dem, på deras andel i livet! Vi kan studsa till på ord som dessa (och det finns fler och betydligt starkare liknande böner på andra ställen i psaltaren), och känna genans inför att säga dem. Men det David gör här är ju inte att befalla sin himmelske betjänt att skrida till verket och göra precis som David säger, när han säger det. Det David gör är att nämna också de svartaste och smutsigaste tankarna för sin himmelske *Fader*, som vet vad som är bäst både för David och för hans fiender. David lämnar hatet och hämndlystnaden till Gud, som tar emot och tar omhand. När liknande tankar drabbar oss, gör vi rätt i att göra samma sak.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för också den här dagen. Tack att jag får kalla dig för min Fader, och för att jag får tala med dig om allt. Hjälp mig att tala uppriktigt och ärligt med dig – hjälp mig att i min bön ge dig både allt det goda som tillkommer dig, och allt det onda som du redan vet om. Hjälp mig också att ge dig allting annat.

Denna kväll ber vi dig, Gud, vaka över dem som vakar eller gråter den här natten, och låt dina änglar hålla vakt över dem som sover. Kom med helande till de sjuka, med tröst till de lidande, med vila till de trötta. Låt vår sista tanke innan vi somnar få vara på dig och din kärlek, och låt vår första tanke när vi vaknar imorgon vara detsamma. Allt vi har, och allt vi bär, överlämnar vi i dina goda och starka armar. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre. (2 Tim 1:2)

Lördagens morgon.

Psalm 704 - ”Din trofasta kärlek”

Bön

Käre himmelske Fader, det är gott att få lita på att du hör oss när vi kommer till dig i bön. Nu ber jag om den stillhet som är av dig, så att jag förstår att du också är här just nu. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning - Psaltaren 18:1-7, 20, 29, 31-32, 47

För körledaren. Av Herrens tjänare David, som sjöng denna sång till Herren när Herren hade räddat honom från alla hans fiender och från Saul.

Jag har dig kär, Herre, min styrka, Herre, min klippa, min borg och min räddare, min Gud, berget som är min tillflykt, min sköld och mitt starka värn, min fristad. Till Herren, den högtlovade, ropade jag, och jag blev räddad från mina fiender. Dödens bränningar brusade kring mig, förödelsens stormflod skrämde mig. Dödsrikets snaror omgav mig, framför mig väntade dödens fällor. I min förtvivlan klagade jag för Herren, ropade jag till min Gud, och han hörde min röst i sitt tempel, mitt rop nådde fram till hans öra.

...

Han förde mig ut i frihet, han räddade mig, ty han älskar mig.

...

Du låter min lampa lysa, Herre, min Gud, gör mitt mörker till ljus.

...

Guds väg är utan brist, Herrens ord är utan slagg. Han är en sköld för alla som flyr till honom. Vem är Gud utom Herren, vem är en klippa utom vår Gud?

...

Herren lever! Lovad vare han, min klippa, och upphöjd min Gud, min räddare.

Betraktelse

God morgon! Psalm 18 är en lång psalm. Det är kung David som uttrycker sin tacksamhet mot Herren för det han ser som Herrens hjälp i de många

strider som han har fått stå i. Vi kan ibland tycka att det är svårt att förstå ett sådant sammanhang. Hjälper Gud en som strider? För David var det uppenbart. Och det är just hans absoluta tilltro till Herren och hans tacksamhet mot Herren, som vi kan göra till vår i denna psalmen, även om vi inte befinner oss i militära, politiska eller strategiska nödlägen.

Också vi står i en kamp mot fiender. Men det är inte fråga om människor, individer, som vi strider emot. Aposteln Paulus skriver om vår kamp i brevet till församlingen i Efesos. Han beskriver den rustning vi behöver ha och går igenom det som kännetecknade vad en välutrustad romersk soldat hade att tillgå. Men, skriver Paulus, det är inte mot varelser av kött och blod vi har att kämpa (= människor) utan mot ondskans andekrafter i himlarymderna, Ef 6:12. Det är de osynliga makterna som ofta besegrar oss och får oss att kapitulera: vi ger efter för avundsjuka, girighet, ilska, otukt, intriger

I den kampen behöver vi veta att vår hjälp är hos Herren. När de onda ingivelserna och frestelserna kommer från vår Ovän, Fienden, den Onde, behöver vi ta sådana ord som Davids i vår mun, gärna högt och ljudligt, för att påminna oss om att bara hos Herren finns segern mot angriparen, men segern finns också verkligen hos honom! Och vi behöver tala ut Davids ord mot Frestaren - det är ju så Jesus gör när han blir frestad.

Kanske kommer du under dagen som ligger framför dig att märka att Frestaren är ute efter dig. Han vet alltid - som varje fiende - var du är sårbar och var du har din svaga punkt - eller dina svaga punkter. Då behöver du påminna dig själv och påminna Frestaren om vem som är din allierade: Herren, den segrande Herren. Han är på din sida. Han är allt det som David uttrycker i sin psalm och han är det *för dig*. För dig, för dig visst har du hört de orden när du tagit emot nattvarden! Det var för dig som han uppstod, sjunger vi i en sång, och uppståndelsens kraft är det som är din hjälp och styrka, din klippa, din borg, din räddare, din tillflykt, din sköld, ditt starka värn, din fristad när du blir attackerad av Frestaren.

Förbön

Käre himmelske Fader, hjälp mig att vara trygg idag hos dig. Tack för att

du är min styrka, min klippa, min borg och för att du är mitt skydd i alla lägen. Tack för att du hör mig när jag ber och för att du älskar mig.

Välsigna min dag och de möten med människor jag kanske får idag. Var nära mig och alla som jag älskar och tänker på.

Käre Far, vi ber dig den här dagen för alla dem som längtar efter frid. Tack att du ger den frid som ingen annan och inget annat kan. Låt mig idag få vara ett vittne om den friden, den här dagen, i den här världen. Låt mig få bära din frid in i ofridens alla sammanhang. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid åt er i rikaste mått. (1 Pet 1:2b)

Lördagens kväll.

Psalm 703 - ”Ropa till Gud”

Bön

Låt oss be med psalmens ord: ”Jag lyfter ögat mot himmelen, och knäpper hop mina händer. Du käre Gud, som är barnens vän, till dig min tanke jag vänder.” *Amen*. (Sv. Ps. 210:1)

Bibelläsning - Psaltaren 18:1-7, 20, 29, 31-32, 47.

För körledaren. Av Herrens tjänare David, som sjöng denna sång till Herren när Herren hade räddat honom från alla hans fiender och från Saul. Jag har dig kär, Herre, min styrka, Herre, min klippa, min borg och min räddare, min Gud, berget som är min tillflykt, min sköld och mitt starka värn, min fristad. Till Herren, den högtlovade, ropade jag, och jag

blev räddad från mina fiender. Dödens bränningar brusade kring mig, förödelsens stormflod skrämde mig. Dödsrikets snaror omgav mig, framför mig väntade dödens fällor. I min förtvivlan klagade jag för Herren, ropade jag till min Gud, och han hörde min röst i sitt tempel, mitt rop nådde fram till hans öra.

...

Han förde mig ut i frihet, han räddade mig, ty han älskar mig.

...

Du låter min lampa lysa, Herre, min Gud, gör mitt mörker till ljus.

...

Guds väg är utan brist, Herrens ord är utan slagg. Han är en sköld för alla som flyr till honom. Vem är Gud utom Herren, vem är en klippa utom vår Gud?

...

Herren lever! Lovad vare han, min klippa, och upphöjd min Gud, min räddare.

Betraktelse

God kväll! I de delar av psalm 18 som vi läser här idag talas det mycket om nöd och död. För Bibelns människor är inte döden bara något som inträder vid ett speciellt ögonblick: ”Patienten avled kl 18.42.” Istället beskriver Bibeln döden som en makt, ett välde, som med armar likt en bläckfisk (för att ta en målande bild!) letar sig in i våra liv genom sjukdom, olyckor, motgångar, svårigheter och nederlag av olika slag. Döden är vår Fiende, men också den Fienden har Jesus besegrat: ”Den siste fienden som förintas är döden”, 1 Kor 15:26.

David beskriver sin nöd med uttryck som visar hur han ser att det är dödens makt han har att göra med och kämpa mot, inte bara nöd utan död. Och mot döden kan ingen människa kämpa till seger. Det kan bara Herren Gud. Han är Herre över liv och död.

David talar om ”dödens bränningar” (den som är seglare eller fiskare vet!), ”dödsrikets snaror”, ”dödens fällor”. Dödens välde verkar totalt över oss. Ingen av oss människor kan säga: ”Jag tänker inte dö.” Jo, säga det kan vi. Men döden säger: ”Jo, det ska du visst.”

Men, tack och lov! Döden har inte fått sista ordet! Det finns en som säger: ”Jag ska inte dö, jag ska leva!”, Psalt 118:17. Det är Jesus, och det han säger gäller också mig. I Jesus Kristus blir vi vid liv, även när vi möter döden här på jorden. Herren hör vår bön i sin himmelska boning, han gör mitt mörker - t o m dödens kompakta mörker - till ljus. ”Natten lyser som dagen.”

Varför gör han det? Det finns bara ett skäl: Han älskar dig! Det är inte dina kvalifikationer som triggar hans kärlek, den bara kommer inifrån honom själv, när han ser dig. ”Du är min”, säger han. Gud är kärlek. Han har sitt öra intill din mun när du ber din aftonbön. Han är din räddare. Han lever. Vi ska också leva. Sov gott, i Jesu namn!

Förbön

Nu lägger jag mig snart för att sova. Du vakar över mig, du är min sköld och min fristad, där jag får vara trygg, ditt trygga barn. Tack för mitt hem och min säng. I morgon ger du oss en söndag, Herrens dag, uppståndelsens dag, veckans Påskdag. Låt din uppståndelses kraft få genomströmma mig och hela din Kyrka!

Den här kvällen ber jag dig: Vaka över mig, käre Fader, när jag sover. Tack för att all min tid, dag och natt, är i dina händer. Jag lämnar min kropp, själ och ande i tryggheten hos dig. Tack för hoppet om en ny söndag. Tack för hoppet om uppståndelsen. Kom med ditt förbarmande över hela din värld och över alla dina barn. Var hos dom, käre Herre, som ropar, dem som sargar sig själv, kom till de förtvivlade och uppgivna. Möt oss, käre Herre, du som vet vad och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått. (Jud v. 2)

Söndagens morgon.

Psalm 177 - ”Pris vare Gud som låter”

Bön

Käre Herre, också den här morgonen vill jag tala med dig. Hjälp mig att också lyssna till det som du vill säga, och plocka bort allt det där som just nu ligger mellan dig och mig. Gör mig stilla inför din närvaro. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Lukasevangeliet 10:38-42

Jesus gick in i en by, och en kvinna som hette Marta bjöd honom hem till sig. Hon hade en syster vid namn Maria, som satte sig vid Herrens fötter och lyssnade till hans ord. Men Marta tänkte på allt hon hade att ordna med. Hon kom och ställde sig framför Jesus och sade: »Herre, bryr du dig inte om att min syster låter mig ensam ordna med allt? Säg åt henne att hjälpa till.« Herren svarade henne: »Marta, Marta, du gör dig bekymmer och oroar dig för så mycket, fast bara en sak behövs. Maria har valt det som är bäst och det skall inte tas ifrån henne.«

Betraktelse

Om man gör en för snabb läsning av den här texten kan man få för sig att Jesus i vanlig ordning vänder på de förutfattade rollerna och låter den som man först trodde var ond bli god, och tvärtom. Det finns en risk att vi läser den här texten med förståelsen att Jesu ord till Marta gör henne till, så att säga, den onda och Maria till den goda. Poängen med texten skulle i så fall bli: Var som Maria. Det är inte fel. Men det är inte heller riktigt rätt.

Varför funkar inte den läsningen av texten? Jo, för att vi förstår instinktivt att det inte är så. Världen är beroende av Marta. Vi är alla Marta. De flesta av oss har en att göra-lista som är längre än arbetsdagen. Många har fler projekt på gång än man kan hålla koll på. Allt detta måste bli gjort för att världen ska funka.

Hade min fru inte varit Marta hade vi aldrig lyckats flytta in i vårt hus, för jag packade i stort sett inga lådor. All heder till Marta, annars funkar inte världen. Bibeln har mycket att säga om hur man gör Marta bra. Det bästa exemplet tycker jag finns i Ordspråksboken 31 som handlar om den goda hustrun. "Att finna en driftig hustru, vem förunnas det - långt mer än pärlor är hon värd."

Så börjar det, sen beskriver resten av kapitlet den här kvinnan som är väldigt praktiskt lagd, som Marta: Vinsten uteblir inte, hon arbetar med flinka händer, hon sätter fram mat åt familjen, hon planterar en vingård för det hon själv tjänat, hon hugger i med starka armar, hon öppnar sin famn för de fattiga, hon utstrålar styrka och värdighet, hon talar med klokhet. Hon överträffar alla.

Så Bibeln har en hel del att säga om Marta, om den praktiskt lagda människan som får världen att snurra vidare. Och Jesus säger inte att det Marta gör är menlöst, hans ord till henne är inte dömande. All heder till Marta, men det är inte Martas exempel som är lärdomen i den här texten. Den här texten förstår vi inte utifrån att vi letar efter vad Marta gör som Maria inte gör, utan vad Maria gör som Marta inte gör.

All heder till Marta, annars funkar inte världen. I kvällens andakt ska vi se varför Jesus lyfter fram Maria som vårt föredöme.

Förbön

Gode Gud, Tack för din omsorg om den här världen vi lever i. Tack för att du har gett uppdraget att förvalta den här jorden. Vi vet att vi inte alltid gör detta särskilt bra. Vi ber om förlåtelse för de gångerna. Vi vill också be om hjälp att få lära av dig hur vi bäst ska göra det. Förbarma dig över oss och hjälp oss att kavla upp ärmarna och göra vår värld till en bättre plats.

Idag ber vi särskilt med alla dem som inte har någon gudstjänst att gå till. Herre, möt oss där vi är, tala till oss också idag, låt oss få känna gemenskap med dig, du som i dig själv är gemenskap. Hjälp oss att i denna tid på ett fördjupat sätt söka dig i bönen, för vår skull, för världens skull, och för ditt rikes skull. Herre, välsigna och bevara oss i ditt namn och i din närhet, också i denna tid. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred. (4 Mos 6:24-26)

Måns Norrsén.

Söndagens kväll.

Psalm 207 - ”En liten stund med Jesus”

Bön

Himmelske far, tack för att du, som håller himmel och jord i din hand, är nära alla dem som ropar till dig. Hör, käre far, mitt rop, kom mig nära, och tala de ord som du tänkt för mig. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Lukasevangeliet 10:38-42

Jesus gick in i en by, och en kvinna som hette Marta bjöd honom hem till sig. Hon hade en syster vid namn Maria, som satte sig vid Herrens fötter och lyssnade till hans ord. Men Marta tänkte på allt hon hade att ordna med. Hon kom och ställde sig framför Jesus och sade: »Herre, bryr du dig inte om att min syster låter mig ensam ordna med allt? Säg åt henne att hjälpa till.« Herren svarade henne: »Marta, Marta, du gör dig bekymmer och oroar dig för så mycket, fast bara en sak behövs. Maria har valt det som är bäst och det skall inte tas ifrån henne.«

Betraktelse

Den här texten kräver att vi gör en distinktion, eller en uppdelning. Vanligtvis gör vi uppdelningar mellan gott och ont, men i den här texten

måste vi göra en uppdelning mellan det som är nödvändigt och det som är tillräckligt. Att dricka vatten för att leva är **nödvändigt**, men det är inte **tillräckligt**. Vi behöver mat, sömn, sällskap och annat för att leva.

Maria beskrivs med väldigt få ord i den här texten. Utöver att hon beskrivs som Martas syster, så står det bara att hon satte sig vid Jesu fötter och lyssnade till honom. Det är det enda Maria gör. I den gamla bibelöversättningen stod det "Allenast ett är nödvändigt", bara en sak är nödvändig: att lyssna till Jesus.

Marta visste att Jesus skulle komma till byn. Så hon ser till att allt är i ordning för den store mästaren. Hon fattade att han är viktig, att han är speciell, jag måste göra allt i ordning så att mitt hus kan ta emot en så värdig gäst. Maria visste att Jesus skulle komma till byn. Så hon lägger undan allt annat för att lyssna. Hon fattade att han är viktig, att han är speciell, så jag vill inte göra något annat än att lyssna på en sådan värdig gäst.

Genom detta blir Maria en bild för oss av vad det innebär att vara en kristen lärjunge. Maria som tog sin plats bland de andra lärjungarna gör det enda som är nödvändigt: hon sitter vid Jesu fötter och lyssnar. Nu kommer distinktionen: Hon gör det som är nödvändigt, men är det tillräckligt? Nej, men det är absolut nödvändigt.

Hon blir också en bild för kyrkan. När vi samlas som församling, vilket vi gör i gudstjänsten, vad är det som är absolut nödvändigt? Som vi inte kan vara utan? Det är ett ord från Jesus som vi lyssnar till. Är det tillräckligt? Nej, vi gör en massa andra saker också, men detta enda är nödvändigt. Så låt oss hedra Marta och vara som henne, utan att glömma det enda nödvändiga.

Förbön

Tack Herre, för att du har uppenbarat din Son för oss. Tack för att vi än idag kan få höra hans ord när vi läser ditt Ord. Hjälp oss att inte distraheras av allt annat som måste göras, utan att först och främst få göra det enda nödvändiga, öppna våra Biblar och höra dig tala.

Denna kväll ber vi för hela din värld: Herre, förbarma dig, var med din mänsklighet i den kamp vi nu står i. Kom till de sjuka med helande, kom

till de vårdande med vishet och kraft till fördjupad omsorg. Kom till ledande med vishet, kom till de oroliga och rädda med din frid. Och kom till din kyrka och hjälp henne att vara ett vittne om dig också i denna tid. Genom Jesus Kristus, din Son och vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft. (Rom 15:13)

Måns Norrsén.

Med önskan och förhoppning om Guds frid och
välsignelse över dig i ditt andaktsliv.

Fredrik Borglin, 2020. Allt material får kopieras och användas helt fritt.
Bibelutdragen hämtade ur Bibel 2000, <http://www.bibeln.se>